

Statens Side at bestyre en Entreprise; men dette bliver endnu vanskeliggere, naar Entreprisen tillige er en Kunstanstalt; forsaavidt begriber jeg meget let, at der er fremkommet Forslag til denne Resolution, og jeg kan ingenlunde optræde som afgjort Modstander imod det, men jeg troer dog, at Resolutionen i den Form, hvori den nu foreligger, har temmelig store Betænkkeligheder, og jeg troer ikke, at Thinget bør gaae ind paa den i denne Skikkelse. Hovedbetænkkeligheden ligger deri, at medens Udvalget har fundet Sagen saa vanskelig, at den ikke har kunnet antyde en detaljeret Plan, saa har det forlangt, at Thinget skal udtale den Anskuelse, at en Plan, hvorved denne Omordning opnaaes paa en bestemt Maade, skal tilveiebringes; jeg troer ikke, at Resolutionen burde gaae saavidt, thi det, der er forlangt af Planen, er ingenlunde noget Ubestemt, men noget temmelig Bestemt, og jeg troer, at Thinget ikke saaledes kan ansee det for givet, at dette under ethvert Tilfælde maa kunne opnaaes. Der er nogle Ord i Resolutionen, som ikke ere mig ganske klare, og om hvilke jeg kunde ønske, at en bestemtere Udtalelse fandt Sted; det er de Ord i Slutningen: „og alle andre Krav bortfalde“. Naar her tales om andre Krav end den bestemte Sum, saa maa jeg antage, at derved nærmest er sigtet til Pensioner; thi, da Staten jo heller ikke nu har andre Krav at tilfredsstille end den bestemte Sum, den bevilger, saa vilde Resolutionen kun gaae ud paa, at Bevillingen skulde stee for en vis Arrække; men denne specielle Tilføielse, at alle andre Krav skulde bortfalde, maa jeg altsaa antage skal gaae paa Pensioner. Jeg vil nu bemærke, at det forekommer mig, at den Plan, som her er forlangt, vilde væsentlig forandre Theatret til et privat Foretagende med en vis Understøttelse af Staten; jeg troer ikke, at man paa nogen Maade kan udfaste en saadan Plan, uden at det i det Væsentlige faaer aldeles Characteren af et af det Offentlige understøttet privat Foretagende. Hvorvidt det nu er rigtigt, at der ikke er noget offentlig Theater som Statsanstalt, men kun et af Staten understøttet privat Theaterforetagende, skal jeg for Diebliffet ikke gaae særdeles dybt ind paa; jeg tilstaaer,

at jeg personlig ikke har den Kundskab om Theaterforholdene paa forskellige Steder, at jeg med nogen stærk Dvertydning kan udtale mig derom, men jeg maa dog bemærke, at der er ganske eiendommelige Vanskeligheder der, hvor man maa ansee det for givet, at der kun eksisterer Betingelserne for eet betydeligt Theater, hvor altsaa alt det, der ligger i Concurrancen, alt det, der ligger i Udverlingen af Midler og Personale, falder bort, og jeg maa tilstaae, at Vanskeligheden og Betænkkeligheden forekommer mig endog at være noget større, naar man tager Hensyn til, at det ikke blot gjælder Theatret, men at det gjælder den eneste større Musikanstalt, vi have i Landet, Capellet. Jeg troer altsaa, at Sagen forsaavidt ingenlunde er uden Betænkkelighed, naar man virkelig ønsker den dramatiske Kunst en høiere Betydning og Udvikling, og navnlig ogsaa, at den musikalske Kunst og en vis musikalsk Anstalt, der tillige er Lærestanstalt, skal bestaae i Landet; men jeg skal tillige gjøre opmærksom paa de særegne Vanskeligheder, som, om man end gaaer ind paa den hele Anskuelse, ville være at overvinde. Den ærede Ordfører omtalte særlig den Control, som fra Statens Side maa være at føre ved et privat Foretagende, der har et Tilskud, som, hvis det skal betyde Noget, hvis det virkelig skal gaae ud paa at opretholde Theatret og Capellet, ikke kan være ubetydeligt; dert, at en saadan Control ikke er saa let at organisere og vedligeholde, samstemmer jeg ganske med den ærede Ordfører, og jeg troer, at ogsaa for denne Control ville Betingelserne under vore Forhold være vanskeliggere, end de ere paa enkelte andre Steder, men jeg skal endnu fremhæve en ganske særdeles Vanskelighed med Hensyn til at faae en Plan istand, der noget let kan træde i Live; thi man maa vel mærke, at, for at faae et privat Foretagende udført, maa man have en Entrepreneur eller Entrepreneurer, og der er jo ikke givet, at man faaer en Entrepreneur, der vil gaae ind paa at overtage Theatret paa saadanne Vilkaar, at Staten derved finder sig forandriget til overhovedet at give et Tilskud; thi for dette Tilskud vil Staten naturligvis iforveien opstille sine Betingelser, og Staten vil jo, naar Statskassen skal vinde Noget derved,